

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NADZOR PRORAČUNA

Fajfarjeva 33, 1502 Ljubljana

T: 01 369 69 00
F: 01 369 69 14
E: mf.unp@gov.s
www.unp.gov.si

Številka: 06102-52/2020/5

Datum: 12. 11. 2020

ZAPISNIK

O INŠPEKCIJSKEM NADZORU NAD IZVAJANJEM ZAKONA O JAVNIH FINANCAH IN PREDPISOV, KI UREJAJO POSLOVANJE S SREDSTVI DRŽAVNEGA PRORAČUNA,

pri proračunskem uporabniku

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Inšpekcijski pregled je bil opravljen na podlagi 102. do 106. člena Zakona o javnih financah (U. I. RS, št. 11/11 - UPB, 14/13 - popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617 in 13/18) in Zakona o splošnem upravnem postopku (U. I. RS, št. 24/06-UPB2, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13).

Inšpekcijski pregled je opravila Vilma Modic, inšpektorica-višja svetnica Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna (v nadaljevanju: UNP) na podlagi naloga za inšpekcijski nadzor št. 06102-52/2020/1 z dne 28. 8. 2020 in dodatnega naloga št. 06102-52/2020/3 z dne 21. 9. 2020.

Priprava na nadzor je bila opravljena 31. 8. in 1. ter 2. 9. 2020. Uvodni sestanek in nadaljevanje dela v prostorih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), Masarykova 16 je bil opravljen 3. 9. 2020. Zaradi dodatnega naloga je bil v prostorih MIZŠ-Direktorata za šport izveden sestanek dne 16. 10. 2020. Od 7. 9. do 18. 9. 2020 je bil opravljen pregled dokumentacije v prostorih MIZŠ. V dneh od 6. 10. do 12. 11. 2020 pa je bil opravljen nadzor v obliki začasnega dela na domu zaradi izjemnih okoliščin, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi in delno v prostorih UNP.

I. UVOD

Vizija MIZŠ je v razvijanju odgovorne družbe znanja in ustvarjanju pogojev za razvoj družbeno odgovornih in zadovoljnih generacij. Poslanstvo MIZŠ pa je, da skupaj z deležniki soustvarja vključujočo, enakopravno, trajnostno naravnano in ustvarjalno družbo vseživljenjskega učenja in krepki participacijo mladih. V MIZŠ se zavzemajo za enakopravno udeležbo vseh deležnikov v

dostopnem in prožnem vzgojno-izobraževalnem sistemu usmerjenem v prihodnost. Iščejo nove poučevalne ter učne strategije in tako posamezniku omogočajo zorenje v odgovornega in samostojnega člana skupnosti. V času nadzora je bila ministrica MIZŠ dr. Simona Kustec, v letu 2019 na katerega se nanaša nadzor pa dr. Jernej Pikalo. Nadzor v okviru letnega načrta dela je zajel transakcije s sredstvi proračuna RS, ki spadajo v pristojnost Direktorata za znanost in Direktorata za visoko šolstvo.

V Direktoratu za znanost razvijajo in uveljavljajo vladno politiko na področju znanstvenih raziskav. Opravljajo izvršilne naloge z izvajanjem krovne strategije, Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011-2020 (RISS), pri čemer jim kot izvršilna agencija pomaga Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS). Naloge direktorata so vzpostaviti sodoben raziskovalni in inovacijski sistem, ki bo omogočal višjo kakovost življenja za vse, in sicer z učinkovitim reševanjem družbenih izzivov in dvigom dodane vrednosti na zaposlenega ter zagotavljanjem več in kakovostnejših delovnih mest.

V Direktoratu za visoko šolstvo pa so pristojni za številne naloge, s katerimi se zagotavlja izvajanje dejavnosti na področju visokega šolstva ter na področju vrednotenja in priznavanja izobraževanja. Naloge direktorata so slediti ciljem visokega šolstva v Sloveniji z zagotavljanjem kakovosti in odličnosti, raznovrstnosti ter dostopnosti s podpornimi instrumenti internacionalizacije, diverzifikacije, študijske strukture in s financiranjem visokega šolstva.

II. PREDMET NADZORA

Nadzor je bil opravljen v okviru letnega načrta dela 2020 in je zajel pregled poslovanja s sredstvi proračuna RS v letu 2019 na sledečih proračunskih postavkah (PP):

- 160168 Doktorski in podoktorski študij,
- 160170 Internacionalizacija izobraževanja,
- 160171 Raziskovalno razvojna dejavnost,
- 569410 Programi mednarodnega znanstvenega sodelovanja in
- 570410 Raziskovalna oprema.

Dodatno je bil v nadzor zajet pregled na podlagi predloga za uvedbo proračunskega nadzora, in sicer izvajanje letnega programa športa na državni ravni v letu 2020.

Področna zakonodaja in pravna podlaga

- Zakon o javnih financah (U. I. RS, št. 11/11 - UPB, 14/13 - popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617 in 13/18: ZJF),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (U. I. RS, št. 71/17, 13/18 - ZJF-H, 83/18 in 19/19: ZIPRS1819) in podzakonski akti,
- Zakon o visokem šolstvu (U. I. RS, št. 32/12-UPB, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17-ZUPŠ in 65/17: ZVis),
- Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov (U. I. RS, št. 35/17 in 24/19),
- Uredba o javnem financiranju doktorskega študija (U. I. RS, št. 22/17 in 105/20),
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (U. I. RS, št. 22/06-UPB, 61/06-ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12-ZPOP-1A, 21/18-ZNOrg in 9/19: ZRRD) in
- Zakon o športu (U. I. RS, št. 29/17 in 21/18-ZNOrg: ZŠpo-1).

III. OPIS STANJA IN UGOTOVITVE

1. PP 160168 Doktorski in podoktorski študij

V letu 2019 je bila realizacija na postavki 160168 Doktorski in podoktorski študij v višini 3.966.783,51 EUR. Sredstva za doktorski in podoktorski študij je prejelo pet partnerjev, in sicer:

- Univerza v Ljubljani - 3.113.834,78 EUR,
- Univerza v Mariboru - 631.239,45 EUR,

- Univerza na Primorskem - 212.339,33 EUR,
- Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana - 3.960,00 EUR in
- Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu - 5.409,95 EUR.

Poraba sredstev je bila pregledana na primeru dokumentacije, vezane na Univerzo v Ljubljani, Mednarodno podiplomsko šolo Jožefa Stefana in Fakulteto za informacijske študije v Novem mestu.

1. Univerza v Ljubljani je v letu 2019 prejela sredstva na podlagi dveh pogodb, kot sledi v nadaljevanju.

a) Pogodba št. C3330-16-500182 o sofinanciranju doktorskega študija z dne 8. 11. 2016 (pogodba) in aneks št. 3 k pogodbi z dne 15. 3. 2019

Univerza v Ljubljani je bila upravičena do sofinanciranja študija po javnoveljavnih doktorskih študijskih programih tretje stopnje (doktorski študij). V času podpisa pogodbe je bila v veljavi Uredba o sofinanciranju doktorskega študija (U. I. RS št. 50/16), ki je urejala sofinanciranje študija po javnoveljavnih doktorskih študijskih programih tretje stopnje. Določeno je bilo, da se doktorski študij sofinancira na podlagi javnega razpisa, ki ga objavi ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo. Univerza v Ljubljani je v skladu s pogodbo in aneksom št. 3 k pogodbi izdala zahtevek za nakazilo sredstev v višini 74.796,00 EUR, ki so bila tudi izplačana. V skladu s pogodbenimi določili je bilo na račun Univerze v Ljubljani od leta 2016 do vključno leta 2019 izplačanih 2.789.274,39 EUR. Univerza v Ljubljani je v skladu s pogodbeno določenimi obveznostmi v letu 2019 poslala poimenski seznam sofinanciranih študentov in finančno poročilo. Na podlagi posredovanih podatkov in finančnega poročila je MIZŠ 2. 4. 2019 izdalo sklep o vračilu sredstev v proračun RS v višini 78.030,63 EUR. Univerza v Ljubljani je 29. 4. 2020 sredstva vrnila v proračun. MIZŠ in Univerza v Ljubljani sta v letu 2020 sklenila aneks št. 4 k pogodbi, s katerim sta podaljšala obdobje poročanja do leta 2022 o poimenskih seznamih sofinanciranih študentov, ki bodo ali pa ne bodo pridobili naslova doktor znanosti. Finančne obveznosti MIZŠ so bile zaključene z aneksom št. 3.

b) Pogodba št. C3330-19-453008 o sofinanciranju doktorskega študija z dne 10. 5. 2019 (pogodba)

MIZŠ se je zavezalo k izplačilu do 3.039.040,02 EUR za doktorski študij. Pogodba je bila sklenjena na podlagi nove Uredbe o sofinanciranju doktorskega študija (U. I. RS, št. 22/17), ki ureja sofinanciranje študija po javnoveljavnih študijskih programih tretje stopnje (doktorski študij) na javnih visokošolskih zavodih. Na podlagi izračuna, ki je upošteval število diplomantov od leta 2014 do 2018 (petletno obdobje) je Univerzi v Ljubljani pripadal največji delež razpoložljivih sredstev v letu 2019, in sicer 78,51 %. Univerza v Mariboru je za namen doktorskega študija dobila 15,86 % delež razpoložljivih sredstev, Univerza na Primorskem 5,49 % delež in Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu 0,14 % delež. MIZŠ je 4. 4. 2019 izdalo Sklep št. 410-12/2019/6, o določitvi sredstev za sofinanciranje doktorskega študija za študijsko leto 2019/2020, za štiri javne visokošolske zavode. V skladu s pogodbenimi določili in na podlagi zahtevka z dne 7. 11. 2019, je bilo Univerzi v Ljubljani izplačanih 3.039.038,78 EUR. Prejemnik sredstev je zavezan k poročanju do 30. 10. 2020, in sicer mora do takrat poslati finančno poročilo za študijsko leto 2019/2020, z navedbo končnega seznama sofinanciranih študentov v študijskem letu 2019/2020 in z navedbo letnika ter zneska sofinanciranja.

2. Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana je prejela sredstva na podlagi Pogodbe št. C3330-16-500190 o sofinanciranju doktorskega študija z dne 8. 11. 2016 (pogodba) in aneksa št. 4 k pogodbi z dne 28. 11. 2019. V času podpisa pogodbe je bila v veljavi Uredba o sofinanciranju doktorskega študija iz leta 2016 (Uredba), ki je urejala sofinanciranje študija po javnoveljavnih doktorskih študijskih programih tretje stopnje (doktorski študij) in določala javni razpis MIZŠ za sofinanciranje doktorskega študija. V skladu s pogodbenimi določili je bilo na račun Mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana od leta 2016 do vključno leta 2019 izplačanih 89.008,33 EUR. V letu 2019 je Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana izdala račun z dne 28. 11. 2019 za 3.960,00 EUR. Upravičenec sredstev je poslal poimenski seznam vpisanih študentov, ki so izpolnili pogoj v skladu z Uredbo in pogodbenim določilom ter finančno poročilo. MIZŠ in Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana sta v letu 2020 sklenila aneks št. 5 k pogodbi, s katerim sta podaljšala obdobje poročanja do leta 2022 o poimenskih

seznamih sofinanciranih študentov, ki bodo ali pa ne bodo pridobili naslova doktor znanosti. Finančne obveznosti MIZŠ so bile zaključene z aneksom št. 4 k pogodbi.

3. Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu je prejela sredstva na podlagi Pogodbe št. C3330-19-453011 (pogodba) o sofinanciranju doktorskega študija z dne 10. 5. 2019. MIZŠ se je zavezalo k izplačilu do 5.409,95 EUR za doktorski študij. Pogodba je bila sklenjena na podlagi nove Uredbe o sofinanciranju doktorskega študija (U. I. RS, št. 22/17), ki ureja sofinanciranje študija po javnoveljavnih študijskih programih tretje stopnje (doktorski študij) na javnih visokošolskih zavodih. Kot že navedeno je bil Fakulteti za informacijske študije v Novem mestu dodeljen 0,14 % delež razpoložljivih sredstev za doktorski študij v študijskem letu 2019/2020, in sicer v višini 5.409,95 EUR, ki ji je bil tudi izplačan na podlagi zahtevka z dne 6. 11. 2019. Prejemnik sredstev je zavezan k poročanju do 30. 10. 2020, in sicer mora do takrat poslati finančno poročilo za študijsko leto 2019/2020 z navedbo končnega seznama sofinanciranih študentov v študijskem letu 2019/2020 in z navedbo letnika ter zneska sofinanciranja.

Proračunska inšpektorica pri pregledu ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov.

2. PP 160170 Internacionalizacija izobraževanja

V letu 2019 je bila realizacija na postavki 160170 Internacionalizacija izobraževanja v višini 452.627,85 EUR. Sredstva je pridobilo pet partnerjev, in sicer.

- Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS - 332.151,38 EUR,
- Pedagoški inštitut - 34.865,00 EUR,
- Univerza v Ljubljani - 12.176,84 EUR in
- CMEPIUS-Center za mobilnost - 73.434,63 EUR.

Poraba sredstev je bila pregledana na primeru dokumentacije, vezane na Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS (Sklad), ki je v letu 2019 prejel tudi največ proračunskih sredstev.

Sredstva je Sklad prejel na podlagi treh pogodb.

1. Pogodba št. C3330-17-500021 za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva z dne 2. 12. 2016 in dva aneksa (zadnji z dne 19. 6. 2018) je zagotavljala sredstva za realizacijo treh javnih razpisov, in sicer:

- za financiranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov vseh treh bolonjskih stopenj v tujini pri slovenskih znanstvenikih in profesorjih, ki delujejo na akreditiranih ustanovah v tujini,
- za pilotni projekt za financiranje pedagoškega oziroma raziskovalnega sodelovanja slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, na slovenskih visokošolskih zavodih in
- za financiranje doktorskega izobraževanja tujih državljanov v Sloveniji.

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS (ob podpisu pogodbe Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije; v nadaljevanju Sklad) se je tudi zavezal, da bo najmanj do 1. 3. 2017 zagotovil zaposlitev ene osebe za obdobje 12 mesecev.

MIZŠ se je v aneksu št. 2 k pogodbi zavezalo k sofinanciranju upravičenih stroškov za realizacijo treh javnih razpisov v višini do 1.768.610,00 EUR in za zaposlitev ene osebe za obdobje 12 mesecev v višini do 22.948,35 EUR.

Do konca leta 2018 so bila realizirana sredstva za vse namene, razen za financiranje doktorskega izobraževanja tujih državljanov v Sloveniji. Za ta namen se je z aneksom št. 2 podaljšalo obdobje financiranja še v proračunska leta 2019, 2020 in 2021. Za financiranje doktorskega izobraževanja tujih državljanov v Sloveniji je za petletno obdobje (od 2017 do 2021) in za pet študentov predvidenih 252.440,00 EUR. Do konca leta 2019 je bilo realiziranih 185.640,00 EUR, od tega v letu 2019 **61.880,00 EUR**. Preostanek sredstev v višini 66.800,00 EUR bo realiziran v letih 2020 in 2021. Iz letnega vsebinskega in finančnega poročila o izvedbi nalog po pogodbi št. C3330-17-500021, ki ga je Sklad posredoval dne 6. 1. 2020 je razvidno, da

je Sklad dne 19. 3. 2019 v proračun RS vrnil 282.080,34 EUR iz naslova financiranja projektnih gostovanj na slovenskih visokošolskih zavodih-pilotni projekt in 441,79 EUR iz naslova financiranja študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini. Sredstva je Sklad nakazal po pregledu vsebinskih in finančnih poročil prejemnikov sredstev in na podlagi sklepa o vračilu sredstev.

Financiranje doktorskega študija tujih študentov v letu 2019 še ni bilo zaključeno. Vsi štipendisti (pet) so napredovali v višji letnik in s tem izpolnili pogoje za nadaljevanje štipendiranja v šolskem letu 2019/2020. Sklad je štipendistom dne 6. 11. 2019 nakazal skupno 61.880,00 EUR (sredstva prejeta iz MIZŠ v letu 2019) , od tega so stroški šolnine 19.880,00 EUR in štipendija 8.400,00 EUR. Mesečna štipendija za enega študenta sicer znaša 700,00 EUR, ki pa je bila nakazana v skupnem znesku.

2. Pogodba št. C3330-18-453009 za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva z dne 21. 5. 2018 in aneks št. 1 z dne 26. 10. 2018 je zagotavljala sredstva za realizacijo dveh javnih razpisov, in sicer:

- za financiranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov vseh treh bolonjskih stopenj v tujini pri slovenskih znanstvenikih in profesorjih, ki delujejo na akreditiranih ustanovah v tujini in

- za financiranje pedagoškega oziroma raziskovalnega sodelovanja slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, na slovenskih visokošolskih zavodih.

MIZŠ je zagotovilo sredstva tudi za zaposlitev ene osebe za obdobje 12 mesecev.

V aneksu št.1 k pogodbi je bilo določeno, da je za financiranje javnih razpisov zagotovljeno 939.570,00 EUR in za zaposlitev ene osebe za obdobje 12 mesecev 25.200,00 EUR. V letu 2018 je MIZŠ v skladu s pogodbo in aneksom št. 1 nakazalo sredstva za financiranje javnih razpisov in del sredstev za zaposlitev ene osebe v višini 8.400,00 EUR. V letu 2019 je bilo na podlagi štirih zahtevkov nakazanih še 16.021,38 EUR za zaposlitev ene osebe. Zahtevkom za stroške dela ene osebe so priložene tudi konto kartice razreda 4 vezane na stroške plač in ostalih posrednih stroškov vezanih na zaposleno osebo. Ključ razdelitve posrednih stroškov oziroma višina v pogodbi ni točno določena. Pristojna, zaposlena na MIZŠ in Skladu sta podala obrazložitev, da bodo v novi pogodbi za leto 2021, ki jo pripravljajo za sofinanciranje razpisov in enoletno zaposlitev ene osebe, to natančno razmejili in zapisali.

Iz letnega vsebinskega in finančnega poročila o izvedbi nalog po pogodbi št. C3330-18-453009 z dne 6. 1. 2020 je razvidno, da je Sklad dne 14. 11. 2019 vrnil v proračun RS 66.987,34 EUR iz naslova financiranja projektnih gostovanj na slovenskih visokošolskih zavodih. Sklad je po preučitvi vsebinskih in finančnih poročil prejemnikov sredstev za obdobje od 21. 6. 2019 do 31. 12. 2019 izdal še 9 zahtevkov za vračilo sredstev v skupni višini 79.453,16 EUR. Na podlagi inšpekcijske zahteve je bilo posredovano tudi Polletno vsebinsko in finančno poročilo po zadevni pogodbi z dne 2. 6. 2020 iz katerega je bilo razvidno, da so se sredstva v februarju vrnila v proračun RS (dodano tudi dokazilo -Promet Glavna knjiga).

3. Pogodba št. C3330-19-453018 za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva z dne 19. 7. 2019 in aneks št. 1 z dne 6. 12. 2019 je zagotavljala sredstva za realizacijo dveh javnih razpisov, in sicer:

- za financiranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov vseh treh bolonjskih stopenj v tujini pri slovenskih znanstvenikih in profesorjih, ki delujejo na akreditiranih visokošolskih ustanovah v tujini in

- za financiranje pedagoškega oziroma raziskovalnega sodelovanja slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, na slovenskih visokošolskih in raziskovalnih zavodih.

MIZŠ je zagotovilo sredstva tudi za zaposlitev ene osebe za obdobje 12 mesecev.

V aneksu št. 1 k pogodbi je bilo določeno, da je za financiranje javnih razpisov zagotovljenih 947.950,00 EUR in za zaposlitev ene osebe za obdobje 12 mesecev 25.200,00 EUR. Predvidena je dveletna dinamika financiranja. Na podlagi zahtevka z dne 29. 10. 2019 so bila izplačana vsa pogodbeno določena sredstva v višini 199.800,00 EUR za financiranje

pedagoškega oziroma raziskovalnega sodelovanja slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, na slovenskih visokošolskih in raziskovalnih zavodih. V skladu s pogodbo in na podlagi zahtevka z dne 11. 11. 2019, je bilo izplačanih tudi 6.300,00 EUR za stroške dela za enega zaposlenega v obdobju od 12. 9. 2019 do 30. 11. 2019. V skladu s pogodbo in na podlagi treh zahtevkov, je bilo izplačanih še 48.150,00 EUR za financiranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini.

Iz letnega vsebinskega in finančnega poročila o izvedbi nalog po pogodbi št. C3330-19-453018 z dne 17. 1. 2020, ki ga je Sklad posredoval dne 6. 1. 2020 je razvidno, da je bilo 199.800,00 EUR dodeljenih štirim vlagateljem na podlagi izdanih odločb in po podpisu pogodb, 48.150,00 EUR pa je bilo dodeljenih enaindvajsetim upravičencem na podlagi izdanih odločb. V času letnega poročila Sklad še ni razpolagal z vsemi vsebinskimi in finančnimi poročili s strani prejemnikov sredstev, ker gostovanja še niso bila zaključena ali pa še ni potekel rok za oddajo poročila. Sredstva se v skladu s pogodbeno dinamiko črpajo tudi v letu 2020.

V vseh pogodbah, ki opredeljujejo podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva je tudi določena obveznost Sklada, da po izpolnitvi vseh pogodbenih obveznosti s strani izbranih vlagateljev na javnem razpisu posreduje MIZŠ zaključno poročilo o celoviti izvedbi predmeta pogodbe. V zaključnem poročilu je razvidna tudi zaveza Sklada, da od prejemnika sredstev izterja dodeljena sredstva, če se naknadno ugotovi, da prejemnik ni izpolnjeval pogojev javnega razpisa. Sklad mora ta sredstva tudi nakazati na račun EZR.

Po dveh pogodbah se sredstva izplačujejo še v letu 2020. Po Pogodbi št. C3330-18-453009 za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva z dne 21. 5. 2018 in aneksu z dne 26. 10. 2018 pa MIZŠ nima več obveznosti. Zaključna poročila bo Sklad, v skladu s pogodbenimi obveznostmi, poslal v dveh mesecih po izpolnitvi pogodbenih obveznosti s strani prejemnikov sredstev in takrat bo evidenten tudi končni obračun izplačanih in vrnjenih sredstev po posamezni pogodbi. Sicer pa na Skladu spremljajo izvajanje v skladu s svojimi pogodbenimi obveznostmi in ob morebitnih spremembah (odpovedi, krajšanje gostovanja) izdajo zahtevke za vračilo sredstev v proračun RS. O vsem tekoče obveščajo MIZŠ, ki na podlagi polletnih poročil izda sklepe in zahtevke za vračilo teh sredstev v proračun RS. Zadnji tak sklep je bil izdan 16. 9. 2020 za vračilo 33.230,10 EUR v okviru Pogodbe št. C3330-18-453009 za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva in aneksa št.1 k pogodbi (dodatna obrazložitev pristojnih).

Proračunska inšpektorica pri pregledu ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov.

3. PP 160171 Raziskovalno razvojna dejavnost – projekt št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje

V letu 2019 je bila realizacija na postavki 160171 Raziskovalno razvojna dejavnost v višini 180.949.817,95 EUR, od tega je 180.859.817,96 EUR prejela Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), ostalo pa Inženirska akademija Slovenije (IAS) za svoje delovanje. Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS) je sredstva prejela na podlagi Pogodbe št. C3330-19-452002 o financiranju delovanja agencije in znanstveno raziskovalne dejavnosti v obdobju od 1. januarja 2019 do 30. junija 2019 z dne 18. 12. 2018 in treh aneksov (zadnji z dne 26. 11. 2019).

Pregledana je bila poraba v okviru projekta 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019-2022. Pristojna na MIZŠ (skrbnica pogodbe in direktor Direktorata za znanost) sta podala obrazložitev namena projekta, ki je v nadaljevanju naveden dobesečno.

»V predmetni pogodbi navedena sredstva za financiranje znanstveno raziskovalne dejavnosti vključujejo tudi sredstva za financiranje projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje, katerega namen je sofinancirati mednarodno znanstveno sodelovanje, ki omogoča izvajanje mednarodnih izmenjav, projektov, programov in ostalih skupno dogovorjenih nalog, ki jih določajo sprejeti in ratificirani mednarodni bilateralni in multilateralni sporazumi, vladni

delovni programi, memorandumami in protokoli. Dejavnost obsega tudi: (so)financiranje dvostranskih in večstranskih mednarodnih projektov ter spodbujanje prijav na okvirne programe EU (s čimer se pospešuje vključevanje slovenske znanstvene sfere v skupni Evropski raziskovalni prostor); (so)financiranje skupnih mednarodnih projektov, ki jih izvajajo raziskovalne organizacije, sofinancira pa jih tudi francoski Komisariat za alternativne energije in atomsko energijo (CEA) ter (so)financiranje aktivnosti povezanih s promocijo slovenske znanosti v tujini in delovanje slovenskih znanstvenih združenj v svetu.

V okviru projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje je agencija v letu 2019 izvajala in s sredstvi državnega proračuna (so)financirala naslednje aktivnosti:

1. Sodelovanje v EU prostoru,
2. Mednarodni projekti - dvostransko sodelovanje,
3. Spodbujanje prijav na evropske projekte - okvirni programi EU,
4. Gostovanje pri vodjih ERC projektov,
5. Mednarodna promocija znanosti,
6. Delovanje slovenskih znanstvenih združenj v svetu.

Prejemniki sredstev so bili javni raziskovalni zavodi, visokošolski zavodi, javni samostojni visokošolski zavodi, zasebni raziskovalci, znanstvena združenja, slovenske raziskovalne organizacije in društva, raziskovalci v zamejstvu ter osebe javnega in zasebnega prava.«

Pristojna sta podala tudi opis (so)financiranja vseh navedenih aktivnosti in porabo sredstev v okviru posameznih aktivnosti. Celotna realizacija na projektu je bila 1.983.747,58 EUR. Z aneksom št. 2 k predmetni pogodbi z ARRS je bilo odobrenih 1.986.221,79 EUR.

Pristojna sta podala tudi obrazložitev nadzora nad sredstvi za izvajanje projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje v letu 2019, ki jo proračunska inšpektorica prav tako navaja v celoti.

»Nadzor nad porabo proračunskih sredstev, ki so bila v letu 2019 na podlagi Pogodbe št. C3330-19-452002 o financiranju delovanja agencije in znanstveno raziskovalne dejavnosti v obdobju od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019 (s pripadajočimi aneksi št. 1, 2 in 3) dodeljena agenciji za namen izvajanja znanstveno raziskovalne dejavnosti in v okviru le-te za izvajanje projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje, se je izvajal mesečno pred potrditvijo zahtevka za izplačilo sredstev za izvajanje znanstveno raziskovalne dejavnosti, katerega del so bili tudi stroški nastali z izvajanjem aktivnosti v okviru projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje.

Skrbnica pogodbe na strani ministrstva je, skladno s Programom nadzora nad poslovanjem in namensko porabo sredstev javnih zavodov in agencij v letu 2019 (dokument ministrstva št.024-48/2018/17 z dne 16. 4. 2019), po prejemu zahtevka za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, katerega del se nanaša tudi na financiranje znanstveno raziskovalne dejavnosti v okviru projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje, preverila ali je skladen z določili pogodbe ter hkrati preverila tudi specifikacijo predvidenih plačil upravičencem ter specifikacijo že izvedenih izplačil upravičencem po prejšnjem zahtevku za že zapadle obveznosti, ki ju agencija (v skladu s pogodbo), kot priloga k zahtevku, posreduje v elektronski obliki.«

Proračunska inšpektorica je pregledala dva zahtevka z dne 22. 8. 2019 in pet odredb s prilogami v skupni višini 159.554,94 EUR. Zahtevka sta bila izdana in izplačana v skladu s pogodbenimi določili. Odredbe so bile izdane za investicijske transfere javnim zavodom, za tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in za tekoče transfere v javne zavode. ARRS izda poleg zahtevka še specifikacijo zahtevka iz katerega je razvidna proračunska postavka, številka projekta, šestmestni konto, namen oziroma aktivnost v okviru projekta, prejemniki sredstev in datum ter znesek zapadlosti po prejemnikih sredstev. ARRS izda tudi poročilo o realizaciji zahtevka in za zahtevke z dne 22. 8. 2019 je ARRS izdala poročilo z dne 5. 9. 2019 iz katerega je, poleg že navedenega, razviden tudi datum nakazila posameznemu upravičencu, ki sodeluje pri projektu. Poročilo izkazuje izplačilo upravičencem v skladu s pogodbenim določilom, in sicer

v roku 24 ur oziroma najkasneje naslednji delovni dan od prejema proračunskega denarja iz MIZŠ.

Proračunska inšpektorica pri pregledu ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov

4. PP 569410 Programi mednarodnega znanstvenega sodelovanja

V letu 2019 je bilo iz PP 569410 izplačanih 2.497.663,80 EUR. Proračunska sredstva so bila izplačana za programe mednarodnega znanstvenega sodelovanja v obliki subvencij privatnim podjetjem in zasebnikom, tekočih transferov v javne zavode, tekočih plačil drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki, investicijskih transferov privatnim podjetjem, investicijskih transferov drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki, investicijskih transferov javnim zavodom, tekočih transferov mednarodnim institucijam in drugih tekočih transferov v tujino.

Sredstva je prejelo 18 partnerjev v Sloveniji, in sicer:

- privatna podjetja: Talum d. d. Kidričevo, Lek d. d., Magneti d. d., Chemcolor Sevnica d.o.o., IOS, Inštitut za okoljevarstvo in senzorje, d. o. o. in ACIES BIO d. o. o.,
- javni zavodi: Kemijski inštitut, Inštitut Jožef Stefan, Inštitut za kovinske materiale, Onkološki inštitut v Ljubljani, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, UKC Ljubljana, Zavod za gradbeništvo, Fakulteta za informacijske študije, Znanstveno-raziskovalno središče Koper in
- izvajalec javne službe, ki ni posredni proračunski uporabniki: Univerza v Novi Gorici.

Sredstva so bila nakazana tudi dvema prejemnikoma v tujini (SHARE ERIC IN IRISH RESEARCH COUNCIL)

Proračunska inšpektorica je pregledala nakazilo in porabo proračunskih sredstev zasebnemu podjetju IOS, Inštitut za okoljevarstvo in senzorje, d.o.o. (IOS d. o. o.) v višini 70.000,00 EUR. MIZŠ je za izvedbo aktivnosti na projektu MetRecycle dne 7. 8. 2018 podpisalo Pogodbo št. C3330-18-252009 o sofinanciranju transnacionalnega projekta MetRecycle, izbranem na transnacionalnem javnem razpisu »ERA.MIN Joint Call 2017« (pogodba) na podlagi katere je prejemnik sredstev - IOS d. o. o. upravičen do največ 210.000,00 EUR, in sicer v proračunskem letu 2019 do največ 70.000,00 EUR, v proračunskem letu 2020 do največ 70.000,00 EUR in v proračunskem letu 2021 do največ 70.000,00 EUR. Predmet pogodbe je financiranje upravičenih stroškov izvedbe transnacionalnega projekta MetRecycle (akronim angleškega naziva Recycling of metals using functionalized magnetic nanoparticles), ki se v slovenščini imenuje Recikliranje težkih kovin z uporabo funkcionaliziranih magnetnih nanodelcev (FMND). IOS d. o. o. je dne 8. 10. 2019 izdal zahtevek za izplačilo sredstev za 1. obdobje izvajanja aktivnosti na projektu MetRecycle po pogodbi št. C3330-18-252009 v letu 2019. Pogodbeni letni znesek v višini 70.000,00 je bil razdeljen na:

- 24.849,00 EUR za plače raziskovalcev,
- 3.703,00 EUR za prispevke delodajalcev,
- 31.699,00 EUR za materialne stroške in
- 9.749,00 EUR za amortizacijo.

Prejemnik sredstev je bil predhodno zavezan k oddaji Finančnega in vsebinskega poročila o izvajanju aktivnosti v preteklem obdobju ter Finančnega in vsebinskega načrta izvajanja aktivnosti na projektu za naslednje obdobje. Skrbnica pogodbe je odobrila popolnost in ustreznost navedenih poročil in s tem je bil izpolnjen pogoj za nakazilo po izdanem zahtevku.

Nadalje so bili pregledani tekoči transferi mednarodnim institucijam v skupni višini 446.508,00 EUR, od katerih je bilo 297.480,00 EUR nakazanih na SHARE-ERIC, c/o Max-Planck-Institute for Social Law and Social Policy v Münchu, kjer ima sedež raziskovalna infrastruktura SHARE-

ERIC (Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture - ERIC, ki je ustanovljen v skladu z določbo Uredbe ES, št. 733/09 in se imenuje SHARE-ERIC) in 149.028,00 EUR na sedež IRISH RESEARCH COUNCIL - IRC v Dublinu.

V prvem primeru je MIZŠ nakazalo zadnja dva obroka (od treh) za plačilo anketiranja (terensko delo) v okviru 8. dvoletnega vala za namen projekta SHARE (Survey of Health Ageing and Retirement in Europe). Gre za mednarodno multidisciplinarno longitudinalno raziskavo, ki ugotavlja ekonomske, zdravstvene in socialne razmere prebivalstva starejšega od 50 let. Slovenija je v dejavnosti SHARE aktivno vključena od 2008 leta dalje. Prejemnik sredstev v Nemčiji izbere agencijo za izvajanje dela po mednarodnih kriterijih. V vseh dosedanjih dvoletnih valovih so anketiranje izvajale tako slovenske kot tuje agencije, ki so bile izbrane na podlagi razpisa. Kot neposredni anketarji na terenu pa so bili v večini primerov najeti Slovenci. V letih 2018 in 2019 je anketiranje na terenu izvajala agencija IPSOS raziskovanje trga, medijev in javnega mnenja d.o.o. iz Ljubljane (obrazložitev pristojnega). Krovna podlaga za sodelovanje RS v SHARE projektu je Statut SHARE-ERIC (proračunski inšpektorici je bila prvotno posredovana verzija v angleščini z naslovom Statutes of the SHARE-ERIC Concerning the Building Up and Operation of the Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE) z dne 13. februarja 2017). V Statutu SHARE-ERIC je določeno pokritje stroškov s strani pogodbenih partnerjev (13 držav vključno z Republiko Slovenijo) za sedem dvoletnih valov do vključno leta 2024. Predhodno je Vlada RS sprejela Sklep št. 51100-10/2013/8, da Republika Slovenija v Evropski raziskovalni infrastrukturi za raziskavo zdravja, staranja in upokojevanja v Evropi (SHARE-ERIC) sodeluje kot polnopravna članica. S sklepom je Vlada RS tudi pooblastila MIZŠ, da zagotavlja vse podlage, potrebne za nemoteno delovanje organizacijske strukture SHARE ERIC. Stroški in obveznosti RS pri projektu za osmi dvoletni val so bile potrjene z dopisom MIZŠ št. 511-58/2010-MVZT/26 z dne 23. 5. 2018; ki ga je podpisala takratna ministrica Maja Makovec. Pred zaključkom proračunskega nadzora je bil s strani MIZŠ posredovan Statut SHARE-ERIC (STATUTES of the SHARE-ERIC) z dne 24. maja 2019 in aneks št. 3 (ANNEX 3), ki opredeljuje stroške za osmi dvoletni val financiranja projekta in v katerem so med drugim določeni okvirni stroški Republike Slovenije pri projektu. Statut SHARE-ERIC je do sedaj podpisalo 16 držav članic. Posamezne verzije Statuta nastajajo zaradi popravkov nastalih zaradi novih članic ali potrjenih sprememb s strani Sveta SHARE-ERIC (upoštevana dodatna obrazložitev pristojnega iz MIZŠ).

V drugem primeru je MIZŠ nakazalo sredstva za dva projekta mednarodnega sodelovanja iz področja humanistike s kriticama HERA 3 JRP UP in HERA 4 JRP PS.

Celoten angleški naziv za HERA 3 JRP UP je: Humanities in European Research Area 3-Joint Research Programme: Uses of the Past, katerega slovenski prevod je: Humanistika v evropskem raziskovalnem prostoru 3-Skupni raziskovalni program: Uporaba preteklosti.

Celoten angleški naziv za HERA 4 JRP PS je: Humanities in European Research Area 4-Joint Research Programme: Public spaces, katerega slovenski prevod se glasi: Humanistika v evropskem raziskovalnem prostoru 4-Skupni raziskovalni program: Javni prostori. V obeh primerih gre za financiranje znanstveno-raziskovalnih projektov slovenskih raziskovalnih organizacij preko centralnega upravljalca razpisov IRC. Odliv v letu 2019 se nanaša na izplačilo zadnjega-četrttega dela obveznosti za projekt HERA 3 JRP UP (80.700,00 EUR) in prvega dela obveznosti za projekt HERA 4 JRP PS (68.828,00 EUR). Projekt HERA 3 JRP UP je izvajal Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC-SAZU), projekt HERA 4 JRP PS pa Univerza v Ljubljani – Medicinska fakulteta. MIZŠ izplačuje sredstva v skladu z dinamiko določeno v Sporazumu med MIZŠ in IRC. V primeru projekta HERA 3 JRP UP je bil v veljavi Sporazum med MIZŠ in IRC št. 511-3/2005-MVZT/65 z dne 2. 11. 2015 in Dodatek k Sporazumu med MIZŠ in IRC za sodelovanje pri HERA 3 JRP UP, št. 511-3/2005-MVZT/71 z dne 13. 6. 2016. V primeru projekta HERA 4 JRP PS pa je v veljavi Sporazum med MIZŠ in IRC za sodelovanje pri HERA 4 JRP PS, št. 511-3/2005-MVZT/95 z dne 15. 3. 2019.

Proračunska inšpektorica pri pregledu ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov.

5. PP 570410 Raziskovalna oprema

V letu 2019 je bilo iz PP 570410 izplačanih 3.420.223,01 EUR (z DDV). Obveznost izplačila s strani MIZŠ je določena v Dopolnitvi št. 6. (št.3330-14-500205) Priloge 4 k Pogodbi o stvarnem prispevku za izgradnjo Centra FAIR (Dopolnitev št. 6) z dne 22. 7. 2019. Dopolnitev št. 6 je dopolnitev oziroma aneks 6 Priloge 4 k osnovni Pogodbi o stvarnem prispevku za izgradnjo Centra FAIR št. 511-39/2009-MVZT/127 z dne 14. 11. 2014. Gre za pogodbo med tremi partnerji, in sicer:

- družbenikom Republiko Slovenijo, ki je prevzela stroške izgradnje Centra FAIR v obliki »in kind« (stvarni prispevek) v prvotni vrednosti 12 mio EUR (cene iz leta 2005),
- družbo FAIR (the Facility for Antiproton and Ion Research in Europe: FAIR GmbH) v korist katere se v skladu s Konvencijo o FAIR sklepa pogodba in
- izvajalcem Tehnodrom d.o.o. (konzorcij 12 gospodarskih družb v imenu katerih nastopa podjetje Tehnodrom d. o. o.).

Pogodba o stvarnem prispevku za izgradnjo centra FAIR (pogodba) je sklenjena za splošni del, posamezna področja pa so opredeljena v prilogah k pogodbi. Pogodba je tako sestavljena iz osnovne pogodbe in šestih aneksov (prilog), ki so njen sestavni del. Priloga 4 podrobneje ureja pravice, obveznosti in odgovornosti med družbenikom RS in izvajalcem Tehnodrom d.o.o.. Predmet pogodbe je opredeljen s popisom opreme, ki jo bo dobavil izvajalec skladno z zahtevami končnega uporabnika družbe FAIR.

Center FAIR je bil ustanovljen na podlagi Konvencije o izgradnji in delovanju Centra za raziskave z antiprotoni in ioni v Evropi (Konvencija o FAIR) z Aktom o ustanovitvi »Centra za raziskave z antiprotoni in ioni v Evropi« kot družba z omejeno odgovornostjo po nemškem pravu za izvajanje dejavnosti javnega interesa (FAIR GmbH). Republika Slovenija, ki jo zastopa pristojno resorno ministrstvo za znanost je z ratifikacijo Konvencije o FAIR postala ena od ustanoviteljic Centra FAIR, ki je bil ustanovljen s strani več držav v statusni obliki družbe z omejeno odgovornostjo po nemškem pravu (GmbH). RS je izpolnila tudi vse formalne zahteve, da je postala družbenik družbe FAIR GmbH v cca. 1,18 % deležu njenega nominalnega kapitala. Nominalni kapital FAIR GmbH je leta 2012 znašal 25.000,00 EUR, od tega je Slovenija vplačala 294,00 EUR (1,18 % delež). Na dan 31. 12. 2019 je bilo stanje naložbe iz tega naslova v višini 1.913.785,47 EUR (upoštevani zadnji bilančni podatki družbe FAIR). V času nadzora je finančna služba MIZŠ pripravila obvestilo za Ministrstvo za finance, Direktorat za javno računovodstvo o uskladitvi deleža za leto 2019.

Center FAIR je trenutno v fazi izgradnje, ki se je začela že v letu 2012 in naj bi se v skladu z zadnjimi načrti zaključila 2027 (prvotni rok dokončanja je bil 2018). Vzporedno z gradnjo poteka tudi izgradnja osnovne raziskovalne opreme, ki je praktično v celoti pokrita s stvarnimi prispevki partnerskih držav (pospeševalniki, magnetni sistemi) in priprava eksperimentov. RS je udeležena pri razvoju in izgradnji raziskovalne opreme (komponente sistema diagnostike žarka in kontrolni sistem v pospeševalniku), kar je tudi predmet tristranske Pogodbe o stvarnem prispevku RS pri izgradnji centra FAIR. Skupna pogodbeno vrednost z DDV je znašala 21.480.941,91 EUR za vsa predvidena dela do leta 2018. Dopolnitev št. 6 med MIZŠ in podjetjem Tehnodrom d. o. o. je bila sklenjena zaradi prenosa obveznosti iz leta 2018 v leto 2019 zaradi zakasnitev del in sprememb na mednarodni ravni pri izvajanju projekta FAIR, ki so objektivne narave in na katere družbenik in izvajalec nimata vpliva. Glavni vzroki za spremembe in zakasnitve projekta so predvsem v zamudah pri gradbenih delih, posledično pa tudi v rasti cen surovin in drugih materialnih stroškov na trgu ter v rasti stroškov dela.

V Dopolnitvi št. 6 je določeno tudi, da so sredstva za leto 2019 določena v proračunu RS za leto 2019, za projekt št. 3211-09-0005 Podpora raziskovalni dejavnosti na proračunski postavki

570410 Raziskovalna oprema, konto 4313 Investicijski transferi privatnim podjetjem in zasebnikom. Iz tabele Dinamika izplačil je razvidno, da se je do leta 2019 za navedeni projekt izplačalo 17.860.718,90 EUR z DDV, in da je v letu 2019 predvideno izplačilo dne 13. 9. v višini 3.420.223,01 EUR z DDV ter 31. 12. še preostanek sredstev v višini 200.000,00 EUR z DDV. Dejansko je bilo realiziranih 3.420.223,01 EUR, 200.000,00 EUR pa je bilo prenesenih v leto 2020.

Že v Dopolnitvi št. 6 je bilo navedeno, da še ni bil opravljen končni prevzem celotnega predmeta pogodbe, ker le ta do konca leta 2018 ni bil zaključen kot je bilo predvideno po dinamiki in terminskem načrtu in bosta pogodbeni stranki MIZŠ in Tehnodrom d.o.o. skupaj z družbo FAIR iskali rešitev za dokončno izvršitev predmeta tristranske pogodbe. Predviden je bil aneks k osnovni tristranski pogodbi, ki naj bi določil podrobnejšo realizacijo izvedbe mejnikov, njihova plačila in potrjen delež stvarnega prispevka družbenika.

Na osnovi navedenega je bila dne 18. 6. 2020 sklenjena Dopolnitev št. 7 (št. 3330-14-500205) Priloge 4 k Pogodbi o stvarnem prispevku za izgradnjo Centra FAIR (Dopolnitev št. 7). Nova pogodbeni vrednost je v Dopolnitvi št. 7 določena v višini 23.904.959,91 EUR z vključenim DDV. Ob sklenitvi osnovne pogodbe med tremi partnerji je bila predvidena izpolnitev pogodbenih določil od leta 2014 do leta 2018. V Dopolnitvi št. 7 je obdobje izvajanja pogodbenih določil podaljšano do konca leta 2024. Hkrati je dogovorjena tudi povečana obveznost RS, in sicer zaradi upravičene uskladitve z dejanskimi stroški iz 21.480.941,91 EUR na 23.904.959,91 EUR. Predhodno je Vlada RS in v njenem imenu MIZŠ dne 31. 1. 2020 podpisala Amandma št. 1 k tristranski pogodbi (Sprememba št. 1 k pogodbi o stvarnem prispevku za center FAIR oz. Amendment No1 to the FAIR In-Kind Contract). V Amandmaju št. 1 k Pogodbi o stvarnem prispevku za Center FAIR je dogovorjena povečana obveznost družbe FAIR GmbH zaradi sprememb zasnove in novih zahtevkov za 1.036.700,00 EUR in zagotovitev dodatnih sredstev družbenika MIZŠ v višini 1.986.900,00 EUR (brez DDV), ki so potrebna zaradi podaljšanja trajanja projekta in zaradi nepričakovanih stroškov razvoja za izpolnitev izhodiščnih specifikacij. V Amandmaju št. 1 so navedene vse spremembe izdelkov in delovnih obremenitev. Razlogi za povečanje sredstev so prikazani v združeni tabeli na sledeč način:

- kontrolni sistemi: povečanje stroškov zaradi podaljšanja trajanja projekta 843.800,00 EUR
- kontrolni sistemi: nepričakovani stroški razvoja za izpolnjevanje izhodiščnih specifikacij 294.300,00 EUR,
- diagnostika žarka: povečanje stroškov zaradi podaljšanja trajanja projekta 576.600,00 EUR in
- diagnostika žarka: nepričakovani stroški razvoja za izpolnjevanje izhodiščnih specifikacij 272.200,00 EUR.

Z Amandmajem št. 1 so se stranke (družba FAIR, MIZŠ-družbenik in izvajalec Tehnodrom) zavezale, da so z navedenimi plačili pokriti vsi stroški izvajalca in da dodatni finančni zahtevki niso možni.

Kot že zapisano je bilo v letu 2019 (2. 9. 2019) izplačanih 3.420.223,01 EUR, in sicer za mejnik M18H2_1. Izvajalec Tehnodrom d.o.o je izstavil račun 1/2019 z dne 1. 8. 2019 na podlagi Dopolnitve št. 6 Priloge 4 k Pogodbi o stvarnem prispevku za izgradnjo Centra FAIR. V skladu s pogodbenim določilom je računu priloženo potrdilo o stopnji izvedenosti del s strani družbe FAIR (dopis direktorjev družbe FAIR z dne 3. 7. 2019).

Do vključno leta 2019 je RS za izgradnjo centra FAIR nakazala 21.280.941,91 EUR (vključen DDV). Del obveznosti iz leta 2019 v višini 200.000,00 EUR za mejnik M18H2_2 se je prenesel v leto 2020 in bil tudi realiziran v letu 2020 na podlagi Dopolnitve št. 7 (št.3330-14-500205) Priloge 4 k Pogodbi o stvarnem prispevku za izgradnjo centra FAIR z dne 22. 6. 2020. V letu 2020 je bilo izplačanih 2.043,538,34 EUR (vključen DDV), od tega prenesenih 200.000,00 EUR iz 2019 (mejniki M18H2_2) in 1.843.538,34 EUR kot prva tranša dodatnih obveznosti v skladu z Amandmajem št. 1 (mejniki M20H1). Celotne dodatne obveznosti skupaj z DDV znašajo 2.424.028,00 EUR. MIZŠ mora torej v letih 2021 do 2024 zagotoviti še 580.479,66 EUR.

Proračunska inšpektorica pri pregledu ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov.

6. Letni program športa na državni ravni

Ministrstvo za finance, Sektor proračunske inšpekcije je prejelo dopis »Predlog za uvedbo proračunskega inšpekcijskega nadzora« z dne 18. 6. 2020. Iz pobude za uvedbo inšpekcijskega nadzora izhaja domneva nepravilnosti v povezavi s Pravilnikom o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni (Pravilnik), Zakonom o športu (ZŠpo-1) in javnim razpisom za izbor izvajalcev letnega programa športa na državni ravni v RS v letu 2020. V pisni pobudi je med drugim navedeno, da MIZŠ s svojim delovanjem (sprejetjem Pravilnika, izvedbo javnega razpisa za izbor izvajalcev letnega programa športa na državni ravni v RS na podlagi ZŠpo-1 in z upoštevanjem svojega sprejetega Pravilnika) ni spoštovalo načelo enakosti, ki zahteva, da mora za razlikovanje izvajalcev letnega programa športa obstajati razumen, iz narave stvari izhajajoč razlog. Nadalje pobudnik za izvedbo proračunskega inšpekcijskega nadzora navaja, da naj bi bil obstoječi Pravilnik iz navedenih razlogov v neskladju z ZŠpo-1 in z Resolucijo o nacionalnem programu športa v RS za obdobje 2014-2023.

Proračunska inšpektorica je preučila pisni dopis pobudnika za uvedbo proračunskega nadzora, pravne osnove, ki jih navaja v dopisu (ZŠpo-1in Pravilnik o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni) s poudarkom na navedenih členih in sklicala sestanek v prostorih MIZŠ, Direktorata za šport. Sestanka so se na strani MIZŠ udeležile dr. Mojca Doupona, v. d. generalne direktorice Direktorata za šport, mag. Mojca Pečnik Ternovšek, vodja Sektorja za programe športa in Ksenija Cesar, sekretarka v Direktoratu za šport. Na sestanku so pristojne podale dodatna pojasnila vezana na Letni program športa v RS za leto 2020, Javni razpis za izbor izvajalcev letnega programa športa na državni ravni v RS v letu 20202 in pravno osnovo ter predale pisni odgovor MIZŠ z dne 6. 5. 2020 na »Predlog za uskladitev Pravilnika o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni z Zakonom o športu«, ki ga je podal isti pobudnik, ki je podal predlog za uvedbo proračunskega inšpekcijskega nadzora. MIZŠ v pisnem odgovoru predlagatelju za spremembo Pravilnika uvodoma pojasnjuje, da je glavna naloga ministrstva, pristojnega za šport, uresničevanje javnega interesa na področju športa, kot ga določa ZŠpo-1. Proračunski inšpektorici so pristojne iz MIZŠ med drugim pojasnile, da se pobudnik za spremembo Pravilnika ni prijavil na zadnji javni razpis za pridobitev sredstev za izvajanje svojih športnih programov, čeprav mu ni bila z ničemer kratena pravica, da bi se prijavil.. Javni interes v športu opredeljuje 4. člen ZŠpo-1 in se uresničuje zlasti na področjih:

1. športnih programov iz prvega odstavka 6. člena ZŠpo-1 (določa, da so športni programi različne pojavne oblike športa, namenjene posameznikom vseh starosti - naštetih 9 pojavnih oblik športa);
2. športnih objektov in površin za šport v naravi;
3. razvojne dejavnosti v športu;
4. organiziranosti v športu;
5. športnih prireditev in promocije športa;
6. družbene in okoljske odgovornosti v športu.

Minister je, v skladu z 12. členom ZŠpo-1, sprejel Letni program športa v RS za leto 2020, v katerem so določeni programi in področja športa, ki se sofinancirajo v letu 2020. Za letni program športa v RS za leto 2020, ki v celoti sledi določilom 4. člena ZŠpo-1 je bilo v proračunu RS določenih 22.398.795,00 EUR sredstev. Na podlagi javnega razpisa za izbor izvajalcev letnega programa športa na državni ravni v RS v letu 20202 je bilo posameznim izvajalcem letnega programa športa na državni ravni odobrenih 11.447.824,00 EUR.

Na podlagi pregleda navedene dokumentacije (dopis pobudnika, pravne osnove), rezultata javnega razpisa za izbor izvajalcev letnega programa športa na državni ravni v RS za leto 2020 in informacij pristojnih zaposlenih na Direktoratu za šport proračunska inšpektorica zaključuje,

da so pristojni na MIZŠ pojasnili svoje delovanje ustrezno in v skladu z uresničevanjem javnega interesa v športu. Pobudniku za spremembo Pravilnika o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni je MIZŠ pravočasno in ustrezno pojasnilo svoje delovanje in sprejem Pravilnika na podlagi ZŠpo-1 ter objavo javnega razpisa na podlagi ZŠpo-1. Pojasnjeni so bili tudi očitki vezani na Letni program športa v RS za leto 2020, ki ga je v skladu z ZŠpo-1 prav tako sprejel minister MIZŠ in h kateremu sta podala pozitivno mnenje Strokovni svet RS za šport in Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez (OKS-ZŠZ).

Kot že navedeno, sprejme minister MIZŠ Pravilnik o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni (Pravilnik) na podlagi ZŠpo-1, ki pa v prvem odstavku 81. člena ZŠpo-1 določa:

»Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov glede uresničevanja javnega interesa v športu, športnih programov in izvajalcev, izvajanja strokovnega dela v športu, pravic športnikov, športnih objektov in površin za šport v naravi, namenske porabe javnih sredstev, športnih prireditev ter preprečevanja nasilja v športu in na športnih prireditvah, opravlja inšpektorat, pristojen za šport.«

Inšpektorat za šolstvo in šport je bil s pobudo za uskladitev Pravilnika o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni z ZŠpo-1 s strani prijavitelja seznanjen, prav tako je seznanjen tudi z odgovorom na pobudo s strani MIZŠ.

Proračunska inšpektorica pri pregledu ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov.

POVZETEK

Nadzor je bil opravljen v okviru letnega načrta dela 2020 in je zajel pregled poslovanja s sredstvi proračuna RS v letu 2019 na sledečih proračunskih postavkah:

- 160168 Doktorski in podoktorski študij (realizacija 3.966.783,51 EUR),
- 160170 Internacionalizacija izobraževanja realizacija 452.627,85 EUR),
- 160171 Raziskovalno razvojna dejavnost (realizacija 180.949.817,95 EUR),
- 569410 Programi mednarodnega znanstvenega sodelovanja (realizacija 2.497.663,80 EUR in
- 570410 Raziskovalna oprema (realizacija 3.420.223,01 EUR).

Dodatno je bil v nadzor zajet pregled na podlagi predloga za uvedbo proračunskega nadzora, in sicer izvajanje letnega programa športa na državni ravni v letu 2020

1. Poraba sredstev na PP 160168 Doktorski in podoktorski študij je bila pregledana na primeru dokumentacije, ki izkazuje odlive na Univerzo v Ljubljani, Mednarodno podiplomsko šolo Jožefa Stefana in Fakulteto za informacijske študije v Novem mestu, ki so skupaj prejele 3.123.204,73 EUR, od tega največ Univerza v Ljubljani (3.113.834,78 EUR).

2. Poraba sredstev na PP 160170 Internacionalizacija izobraževanja je bila pregledana na primeru dokumentacije, ki izkazuje odlive na Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS (Sklad), ki je v letu 2019, med petimi partnerji, prejel največ proračunskih sredstev, in sicer 332.151,38 EUR.

3. V okviru PP 160171 Raziskovalno razvojna dejavnost so bile pregledane transakcije v povezavi s projektom 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje, ki je bil financiran na podlagi Pogodbe št. C3330-19-452002 o financiranju delovanja ARRS in znanstveno raziskovalne dejavnosti v obdobju od 1. januarja 2019 do 30. junija 2019 z dne 18. 12. 2018 in treh aneksov (zadnji z dne 26. 11. 2019). Za projekt je bilo ARRS nakazanih 1.983.747,58 EUR.

4. Poraba sredstev na PP 569410 Programi mednarodnega znanstvenega sodelovanja je bila pregledana na primeru izplačila sredstev podjetju IOS, Inštitut za okoljevarstvo in senzorje, ki mu je bilo v letu 2019 izplačanih 70.000,00 EUR za projekt MetRecycle. (akronim angleškega naziva Recycling of metals using functionalized magnetic nanoparticles), ki se v slovenščini imenuje Recikliranje težkih kovin z uporabo funkcionaliziranih magnetnih nanodelcev (FMND). Pregledani so bili tudi tekoči transferi mednarodnim institucijam v skupni višini 446.508,00 EUR, od katerih je bilo 297.480,00 EUR nakazanih na sedež SHARE-ERIC (Max-Planck-Institute for Social Law and Social Policy München) in 149.028,00 EUR na sedež IRISH RESEARCH COUNCIL (IRC Dublin).

5. V letu 2019 je bila realizacija na PP 570410 Raziskovalna oprema v višini 3.420.223,01 EUR. Sredstva so bila porabljena za izgradnjo Centra FAIR (Center za raziskave z antiprotoni in ioni v Evropi), ustanovljen na podlagi Konvencije o FAIR z Aktom o ustanovitvi kot družba z omejeno odgovornostjo po nemškem pravu za izvajanje dejavnosti javnega interesa. Ena od ustanoviteljic Centra Fair je tudi Republika Slovenija, ki jo v tem primeru zastopa resorno ministrstvo MIZŠ. Proračunska sredstva so bila nakazana podjetju Tehnodrom d. o. o. za izgradnjo osnovne raziskovalne opreme (komponente sistema diagnostike žarka in kontrolni sistem v pospeševalniku), ki pomeni stvarni vložek RS v Center FAIR.

6. Za sofinanciranje letnega programa športa v RS za leto 2020 je bilo porabljenih 11.447.824,00 EUR. Proračunski inšpekcijski nadzor je bil v tem primeru izveden na podlagi predloga za uvedbo proračunskega nadzora. Pri preverjanju pisnih navedb je bilo ugotovljeno, da je za nadzor nad ZŠpo-1, ki ga prijavitelj tudi navaja kot temeljni zakon za vse nadaljnje ravnanje MIZŠ (določitev letnega program športa na državni ravni in sofinanciranje izvajanje letnega programa športa na državni ravni), pristojen Inšpektorat za šolstvo in šport. Proračunska inšpektorica iz navedenega razlog odstopa pisni predlog za uvedbo nadzora z dne 18. 6. 2020 Inšpektoratu za šolstvo in šport.

Proračunska inšpektorica pri nadzoru v MIZŠ in pri pregledu porabe proračunskih sredstev ni ugotovila nepravilnosti ali kršitev pravnih osnov.

Zoper ta zapisnik so dovoljene pripombe v roku 15 dni po vročitvi. Pripombe naslovite na Ministrstvo za finance, Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Fajfarjeva 33, Ljubljana.

Vilma Modic
PRORAČUNSKA INŠPEKTORICA
inšpektorica-višja svetnica

Vročiti:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

V vednost:

- Kabinet Ministrstva za finance - po elektronski pošti na gp.mf@gov.si